

ת"פ 29504/07/13 - מדינת ישראל נגד פ ב

בתי המשפט

בית משפט מחוזי באר שבע

ת"פ 29504-07-13
22 מרץ 2014

לפני: כבוד השופטת טלי חיימוביץ

בעניין: מדינת ישראל

באמצעות ב"כ עו"ד קרן שטרית מפמ"ד

המאשימה

נ ג ד

פ בבאמצעות ב"כ עו"ד אלי ביטון

הנאשם

החלטה - נימוקים

עתירת הנאשם שלא לאפשר העדת חוקרות הילדים, לאחר שלא ביצעו הערכה מחודשת כנדרש בסעיף 2(r)(2) לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו - 1955 (להלן "החוק").

כתב האישום מייחס לנאשם, בין היתר, עבירות אלימות כנגד ילדיו הקטינים (ילידי 2002, ו-2004 להלן: "הקטינים"). הודעותיהם של הקטינים נגבו על ידי חוקרות ילדים, אשר גם קבעו בסיום החקירה, כי אין להעיד את הקטינים בבית המשפט.

ביני לבני הוברחו הקטינים מהארץ על ידי אמם (אשת הנאשם), למרוקו. שם הם שוהים עתה. לפיכך, לא עלה בידי חוקרת הילדים ליצור עימם קשר, על מנת להעריך מחדש את החלטתה שלא להרשות העדת הקטינים.

לטענת ב"כ הנאשם, החוק מחייב הערכת ההחלטה בסמוך למועד המשפט, וזאת לא נעשה. העדת חוקרות הילדים במקום הילדים עצמם, תהווה פגיעה קשה בהגנת הנאשם.

ב"כ המאשימה טענה כי המאשימה עשתה כל שביכולתה על מנת לקיים את דרישת החוק. בין השאר, ניסתה לקשר טלפונית בין החוקרת למתלוננת, אם הקטינים, אך הדבר לא צלח. לתגובתה צירפה ב"כ המאשימה את עמדת חוקרות הילדים, לפיה בהעדר אפשרות ליצור קשר עם המתלוננת, ושהיית הקטינים בחו"ל, האיסור על העדת הקטינים עומד בעינו.

דין

"(1) ...

(2) החליט חוקר ילדים שלא להרשות עדותו של ילד לפי חוק זה והחלטתו לא ניתנה סמוך לפני המשפט, יעריך מחדש את החלטתו סמוך לפני המשפט..."

לחוקר הילדים ניתנה על פי החוק, סמכות רחבה למנוע את עדותו של הילד בבית המשפט, ולהסתמך תחת זאת, על עדותו בפניו. לסמכות זו משמעות מרחיקת לכת, שכן ההגנה מנועה במצבים שכאלה מלחקור את הילד בחקירה נגדית, ומבית המשפט נמנעת האפשרות להתרשם מן הילד באופן ישיר. בכך נפגעות זכויות הנאשם וכן נגרמת פגיעה אפשרית ביכולת המאשימה להוכיח את אשמתו של הנאשם. מניעת ילד מלהעיד בבית המשפט, עלולה לפגוע גם באפשרות לרדת לחקר האמת. לפיכך נדרש חוקר הילדים לשקול היטב בטרם יחליט שלא להעיד את הילד, שמא ניתן לנקוט בדרכים חילופיות הקובעות בחוק, כגון עדות שלא בפני הנאשם וכו'.

בע"פ 6304/11 מדינת ישראל נ' פלוני (20.9.12) התייחס בית המשפט העליון למשמעותו מרחיקת הלכת של הסעיף, ולצורך לבחון היטב, בכל עת, את קביעתו המקורית של חוקר הילדים, ולשנותה, אם יש צורך בכך:

"ככלל, שומה לשקול ולדקדק היטב בטרם יוחלט שלא להעיד את הילד בבית המשפט, משום שקיימות גם דרכים חלופיות לשם הגנה עליו. חוק הגנת ילדים התמודד עם החשש לפגיעה בילד במהלך עדותו, וקבע שחוקר הילדים יוכל להתנות את העדות בבית המשפט בתנאים שונים, כגון: שלא בנוכחות הנאשם; בתוך תקופה מסוימת או לאחר תום תקופה מסוימת; שלא על דוכן העדים; כשהשופט ועורכי הדין אינם לבושים במדי משפט; בלשכת השופט; שלא במקום מושבו של בית המשפט ועוד (סעיף 2 לחוק הגנת ילדים). החוקר גם נדרש לשקול בשנית את המלצתו שלא לחקור את הילד בבית המשפט וזאת סמוך למועד המשפט (סעיף 2(z) לחוק הגנת ילדים)".

בת"פ (ת"א) 40069/00 מדינת ישראל נ' פלוני (11.7.00), קיבל בית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' השופטת סביונה רוטלוי), התנגדות להעדת חוקרת ילדים במקום הקטינה, לאחר שחוקרת הילדים נמנעה מלהיפגש עם הקטינה טרם הדיון, וקיבלה החלטתה על סמך חוות דעתם של גורמים טיפוליים.

בית המשפט קבע כי החלטת חוקר הילדים אינה יכולה להיות שרירותית, אלא עליה להיות מנומקת. הוא אף אינו רשאי להתפרק מסמכותו ולהעבירה לגורם אחר, אלא עליו להפעיל את שיקול דעתו ומומחיותו, לאחר שבא בדברים עם הילד, והביא בחשבון את רצונו, ולהסביר כיצד הגיע למסקנה שהגיע.

עיננו הרואות כי הערכת חוקר הילדים טרם הדיון, היא בעלת משקל נכבד, ומהווה תנאי להעדתו תחת העדת הקטין. לא ניתן לוותר עליה, רק מן הטעם שהקטין אינו בארץ.

בנסיבות אלה, בהעדר הערכה מחודשת, לא קויימה דרישת החוק, ולא ניתן להעיד את חוקרת הילדים במקום הקטין.

ניתן והודע היום, כ' אדר ב תשע"ד, 22 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.